Universiteit
Leiden
The Netherlands

Sturen op verbinden : de business case van diversiteit van publieke organisaties

Çelik, S.

Citation
Çelik, S. (2016, November 10). *Sturen op verbinden : de business case van diversiteit van publieke organisaties*. Retrieved from https://hdl.handle.net/1887/44122

Version:	Not Applicable (or Unknown)
License:	Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden
Downloaded from:	https://hdl.handle.net/1887/44122

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

Leiden University Repository

The handle http://hdl.handle.net/1887/44122 holds various files of this Leiden University dissertation

Author: Çelik, Saniye
Title: Sturen op verbinden : de business case van diversiteit van publieke organisaties
Issue Date: 2016-11-10

Sturen op verbinden

De business case van diversiteit van publieke organisaties

Saniye Çelik

Sturen op verbinden. De business case van diversiteit van publieke organisaties
Trefwoorden: Business case, verbinden, diversiteitsbeleid, doelgroepenbeleid, diversiteitsmanagement, diversiteitsinterventies, publieke sector, publieke organisaties, inclusieve organisatiecultuur, transformationeel leiderschap, binding

Copyright © 2016 Saniye Çelik
ISBN 978-94-6169-952-7

Cover & Lay-out: Optima Grafische Communicatie, Rotterdam, Nederland
Druk: Optima Grafische Communicatie, Rotterdam, Nederland

Dit proefschrift is mede mogelijk gemaakt door steun van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Raad voor het openbaar bestuur. De uitgave werd mede gefinancierd door J.E. Jurriaanse Stichting.

Sturen op verbinden

De business case van diversiteit van publieke organisaties

Proefschrift

ter verkrijging van
de graad van Doctor aan de Universiteit Leiden,
op gezag van de Rector Magnificus prof.mr. C.J.J.M. Stolker,
volgens besluit van het College van Promoties
te verdediging op donderdag 10 november 2016
klokke 10.00 uur

door

Saniye Çelik
geboren te Heusden
in 1974

Promotor:
Prof. dr. S.M. Groeneveld

Promotiecommissie:
Prof. dr. B. Steunenberg (Universiteit Leiden)
Prof. dr. F.M. van der Meer (Universiteit Leiden)
Prof. dr. J. Dagevos (Erasmus Universiteit Rotterdam)
Prof. dr. P.L.M. Leisink (Universiteit Utrecht)
Dr. T.P.S. Steen (Universiteit Leiden)
Prof. dr. J.J.M. Uijlenbroek (Universiteit Leiden)

Voorwoord

Een kwart eeuw in overheidsdienst mag ik bekronen met een doctorstitel. De weg die ik voor dit promotieonderzoek bewandelde, voerde van de praktijk naar de wetenschap. Dat is logisch, want mijn hart gaat uit naar praktijkgericht onderzoek op het snijvlak van overheid en samenleving. Kennis van de praktijk en mijn grote nieuwsgierigheid, brachten mij bij wetenschappelijk onderzoek naar vraagstukken in het publieke domein.

Het schrijven van een proefschrift, zeker als men dat doet als buitenpromovenda, vraagt om discipline. Maar dat is niet genoeg. Een minstens zo belangrijke succesfactor is de supervisie door de promotor. Ik ben prof. dr. Sandra Groeneveld zeer erkentelijk voor haar begeleiding. Haar niet-aflatende vertrouwen in mij en haar prettige manier van reflecteren heb ik enorm gewaardeerd. Mijn dank gaat ook uit naar Tanachia Ashikali voor haar assistentie bij de analyse van kwantitatieve data.

De steun van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en de Raad voor het openbaar bestuur (Rob) bij de totstandkoming van dit proefschrift waren onmisbaar. In het bijzonder wil ik Jacques Wallage, voorzitter van de Rob, hartelijk danken voor zijn reflecties op het proefschrift, Kees Breed, secretaris van de Raad, voor de ruimte om dit proefschrift te realiseren, en mijn collega-adviseur Pieter de Jong voor zijn redactionele suggesties.

Het combineren van een dissertatieonderzoek met een baan en gezinsleven was geen gemakkelijke opgave. Mijn echtgenoot Gürkan, dochter Dilara en zoon Talha zijn mijn steunpilaren geweest. Hun gezelligheid, genegenheid en geduld waren en zijn voor mij onontbeerlijk. Ik zal nooit vergeten dat ze spontaan begonnen te applaudisseren toen ik het bericht over de goedkeuring van mijn proefschrift voorlas tijdens onze vakantie in Málaga. En uiteraard dank ik mijn ouders. Zij zijn mijn gidsen in het leven, van hen heb ik vrolijkheid, leergierigheid en doorzettingsvermogen geërfd. Ik zal genieten van hun trots op de vierde doctor in de familie.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding 11
1.1 Aanleiding en achtergrond 13
1.2 Relevantie voor theorie en praktijk 17
1.3 Onderzoeksopzet en -methoden 20
1.4 Deelstudies 23
1.5 Opbouw van de dissertatie 25

Hoofdstuk 2 Diversiteit in de publieke sector 27
2.1 Inleiding 29
2.2 Veertien publieke sectoren 29
2.3 Diversiteitsbeleid binnen de publieke sector 31
2.4 Feiten en cijfers 36
2.5 Resumé 41

Hoofdstuk 3 Diversiteit in bestuurskundig perspectief 43
3.1 Inleiding 45
3.2 Diversiteitsperspectieven van Ely en Thomas 45
3.3 Representatieve bureaucratie 51
3.4 Diversiteitsbeleid en HRM in publieke organisaties 54
3.5 Theoretische samenhang 58
3.6 Resumé 89

Hoofdstuk 4 Van doelgroepenbenadering naar business case van diversiteit: de invloed van het kabinet op het diversiteitsbeleid van de publieke sector 61
4.1 Inleiding 63
4.2 Theoretisch kader 64
4.3 Onderzoeksmethoden 70
4.4 Diversiteitsperspectieven van de kabinetten 74
4.5 Diversiteitsperspectieven en –interventies van publieke organisaties 76
4.6 Conclusie en discussie 86
4.7 Resumé 89

Hoofdstuk 5 De business case van diversiteit in de publieke sector: de verbindende overheid 91
5.1 Inleiding 93
5.2 Theoretisch kader 94
5.3 Onderzoeksmethoden 100
5.4 Resultaten 106
5.5 Conclusie en discussie 118
5.6 Resumé 122

Hoofdstuk 6 De invloed van diversiteitsinterventies op de binding van werknemers in de publieke sector: de rol van transformationeel leiderschap 123
6.1 Inleiding 125
6.2 Theoretisch kader 127
6.3 Onderzoeksmethoden 131
6.4 Resultaten 135
6.5 Conclusie en discussie 139
6.6 Resumé 141

Hoofdstuk 7 Diversiteitsinterventies en de binding van werknemers in de publieke sector: de rol van een inclusieve organisatiecultuur 143
7.1 Inleiding 145
7.2 Theoretisch kader 146
7.3 Onderzoeksmethoden 151
7.4 Resultaten 155
7.5 Conclusie en discussie 162
7.6 Resumé 166

Hoofdstuk 8 Slotbeschouwing 167
8.1 Inleiding 169
8.2 Conclusies 170
8.3 Discussie en aanbevelingen voor vervolgonderzoek 184
8.4 Praktische implicaties 190

Summary 195
Referenties 209
Curriculum vitae 227